

Ds. D. Ch. Overduin
1935 - 1990

**Zal men ook de jonge
kinderen dopen?**

vijftal predikatie's
over zondag 26-27 van
de Heidelbergse Catechismus

1e Predikatie over Zondag 26 vraag en antwoord 69

Vraag:

Hoe wordt gij in de Heilige doop vermaand en verzekerd dat de enige offerande van Christus, aan het Kruis geschied u ten goede komt?

Antwoord:

Alzo, dat Christus dit uitwendige waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft, dat ik zo zekerlijk met Zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziele, dat is, van alle mijne zonden, gewassen ben, als ik uitwendig met het water hetwelk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen, gewassen ben.

De Heilige Doop.

1. De Heilige Doop en de offerande van Christus
2. De Heilige Doop en de Goddelijke vermaning
3. De Heilige Doop als sacrament der versterving

Het is in deze zaken alzo, temidden van alles wat daarover gezegd en geschreven is, de verwarring over het algemeen zeer groot is. En hoe zou het ook anders, want wij zijn verwarde schepselen.

Daarom is het mijn hartelijke begeerte dat de Heere Zelf door Zijn Geest ons zou willen onderwijzen uit Zijn Woord en wat daarover geschreven is ook in de vorm van de Heidelbergse Catechismus.

Er zijn verschillende dingen die deze avond niet aan de orde komen. Twee zondagen en zes vragen zijn er over de Heilige Doop gericht, dus u voelt wel aan dat wij vanavond daar vele dingen niet van kunnen noemen. Ook wat de kinderdoop betreft, hetwelk een stuk apart is, daarover hopen wij zo de Heere wil te zijner tijd over te spreken.

Nu, het was mijn begeerte om naar aanleiding van deze 69e vraag uw aandacht te vragen voor het fundament, de grondslag van de Heilige Doop, want het is een Heilige Doop waarover geschreven is.

Wat wil dit zeggen: Doop of onderdompeling. Het grondwoord spreekt van *Baptissimo*, daaraan hebben de Baptisten hun naam ontleend, hetwelk betekent onderdompeling. De Heilige Doop, de besprenging en de onderdompeling is Heilig, omdat zij haar oorsprong vindt in het Goddelijke bevel, dat is punt één.

De Heilige Doop is dus geen uitvinding van mensen, de Heilige Doop is niet rustend op het goeddunken van mensen, maar de Heilige Doop ligt verankerd in het Woord Gods, in de geopenbaarde wil des Heeren. Daarom is het niet zo'n best teken, wanneer er in de Gemeente een zodanige stemming heerst, o, alweer dopen, of alweer dat formulier waar geen eind aan komt, sommige mensen kijken al wrevelig als zij zien, dat de Heilige Doop bediend wordt, want ja, dat is een bewijs, vaak dat er persoonlijk in het minst geen kennis is aangaande het sacrament des Doops. Soms is het ook een bewijs, dat de prediker zelf ook gewoon geraakt is aan de Heilige Ordanantiën Gods.

Daarom past het ons om boven dat opschrift een streep te zetten en te letten, er is een Heilige Doop, want de Drieënige God heeft het goed gedacht deze doop, deze inzetting, dit sacrament in het midden van Zijn Gemeente neer te leggen.

Daarom zijn al die doopspraktijken die ontaard zijn in een vorm zonder meer hemeltermend. Opdat er dan ook in het minst geen besef gevonden wordt dat de Doop Heilig is, omdat, neen, niet omdat wij zo heilig zijn, maar omdat de Heilige God dezelve heeft ingesteld. Daarom is de Doop Heilig.

En nu zijn er twee grote fronten, dat weet u, onderschatten en overschatten, de één weet het nog beter dan de ander, als je al de dogmatici ziet over het stuk van de Heilige Doop en leest wat kerkvaders erover geschreven hebben, dan weet je het niet meer, en dan zeg je hoe is het nu? Want de één zegt dit en de ander zegt dat en daarom wens ik u ook geenszins te vermoeien met allerlei strijd die over de Doop gestreden is.

Enkele dingen wil ik u aanwijzen voor wat betreft de neo-gereformeerde leer, die de grondslag van de Doop gelegd heeft in het schepsel, in de veronderstelling wedergeboren te zijn. Die dus de grondslag van de Doop niet hebben gelegd alleenlijk in Welbehagen Gods in Christus Jezus, maar een veronderstelling in de mens, omdat deze dingen nogal actueel zijn, omdat in de diepste zin van die stelling geldt, wie heeft u geboden te ontvlieden den toekomstigen toorn. Dat geldt daarvan!

Dat zal ik u aanwijzen. Want Johannes de Dooper zegt: Gij adderen gebroedsels, wie heeft u geboden te ontvlieden, wie heeft u aangewezen, wil hij zeggen, heb je je zelf aangewezen of ben je van God aangewezen op dien Enigen Weg namelijk door de Doop naar het leven. Dat is een zwaar punt, want dan moet u eens nagaan, als wij gaan veronderstellen, en de Heilige Doop trekken op het menselijke vlak en wij zouden iets daarvan stellen in de mens, dan treft dat woord ons onherroepelijk. Voelt gij dat? Ik hoop dat gij dit aanvoelt. Dan geldt dat woord: Adderen gebroedsels, want die waarlijk adderen gebroedsels waren, daartegen heeft Johannes dat woord niet gezegd. Nu bedoel ik bevindelijk. Die waarlijk tollenaars en zondaren waren en in hun gemis tot Johannes kwamen, die heeft hij gedoopt en gewezen op Het Lam Gods dat de zonden der wereld wegneemt. Wanneer wij waarlijk als armen en ellendigen ons bevinden onder het sacrament van de Heilige Doop dan mag gelden: Hij gaf aan Jacob Zijn wetten, deed Israël op zijn woorden letten, zo wou Hij met geen volken handelen, die moesten Zijn getuigenissen en Zijn Verbondsgeheimen missen. Let wel, als wij dus op die plaats zijn, zo ontkleed en zo arm en zo ellendig dat onze verwachting alleen maar kan zijn op de Heere Zebaoth. Dan waar het anders is al is het nog zo'n mooie veronderstelling, die haar grond vindt in het schepsel, dan geldt onmiddellijk: Gij adderen gebroedsel wie heeft u aangewezen. En achter de schijn van uw Godzaligheid en wedergeboorte daar verbergt zich de vijandschap van het schepsel.

Het is dus eigenlijk zo, zoals het u is voorgelezen uit Johannes die adderen gebroedsels waren, die waren het niet, maar die kwamen met hun hoogheid en ook met hun nieuw-gereformeerde leer, eigenlijk hadden zij het niet nodig, maar goed om toch ook mee te tellen konden zij dat er ook nog wel bij gebruiken om nog meer te rijzen in eer en aanzien bij de schare, zegt Johannes onmiddellijk: Jullie zijn het niet, want je bent adderen gebroedsel,

maar de arme en ellendige die daar kwam in de erkenning, wij hebben God op het hoogst misdaan, ik ben van het Heilspoor afgegaan, ja ik. Daarvoor was plaats, plaats in het water van de Jordaan om gedoopt te worden.

Nu staat er hier geschreven: Het is een Heilige Doop.

Nu staat er geschreven in de Catechismus: Hoe wordt gij in de Heilige Doop vermaand en verzekerd, dat de enige offerande van Christus aan het kruis geschied, U ten goede komt. Let wel: Er wordt hier dus géén kind aangesproken, dat kan niet, die ligt thuis in de wieg, dat voelt ge wel aan, maar hier kijkt de onderwijzer u, ouders van kinderen en die zelf gedoopt zijn aan. Hij kijkt u aan en Hij zegt: Hoe wordt gij, dat is persoonlijk.

Het heeft weinig zin of je goed uitéénzetten kan de dwaling van de veronderstelde wedergeboorte, of een Dormante, een sluimerende wedergeboorte. Het heeft weinig zin, hoe Augustinus of Origenus erover dachten. Maar de Heidelberger stoot door, omdat hij weet dat wij ons leven lang over de Heilige Doop en over het Heilig Avondmaal kunnen praten en straks met een gedoopt voorhoofd, ja als was het met het brood nog tussen onze tanden, voor eeuwig verloren kunnen en zullen gaan als God het niet verhoed. Daarom hoe wordt gij in de Heilige Doop vermaand en verzekerd, want de zaken liggen scherp. Dan moet het uitkomen of jullie als heidenen je kinderen hier of elders ten doop gehouden hebben, of als arme en ellendige zondaren. Want er is niet een marchanderen met de Heilige Doop. En omdat dat gedaan wordt, en de Heidelberger wel weet dat wij met onze stokken overal heen springen, daarom wil de Heidelberger daar vanavond eens een pijl tussen schieten en zeggen: Hou nu eens op met praten maar wat betekent het nu voor U, hoe zijt Gij nu vermaand en verzekerd door de Heilige Doop, dat is een persoonlijke zaak.

Dan komt het openbaar of u gezegd hebt: Het kind moet een naam hebben. Stel je voor dat het een heiden is, dat is toch helemaal erg, natuurlijk laten wij het dopen.

Of dit zo natuurlijk is dat een kind gedoopt wordt, dat het maar de gewoonste zaak van de wereld is zoals wij naar het stadhuis gaan om geboorte aangifte te doen, zo hebben de mensen het ook over de Heilige Doop. Zo gaan zij ook naar de kerkeraad toe om te vragen: Zou mijn kind gedoopt kunnen worden? En de kerkeraad zegt: Ja hoor. En dan wordt er gedoopt, even naar de doopzitting toe en dan is het goed.

Zo laag is het schepsel, maar nu zal het uitkomen of wij zo tegenover Gods Heilige Sacramenten staan, want dan eet je je niet alleen een oordeel al heb je dat nog nooit gedaan, maar dan heb je je al een oordeel over je hals gehaald in de Heilige Doop, ja een groot oordeel niet onderscheidende het Bloed van Christus.

Die zaken liggen zo nauw. Dat wij zover van de grondstukken der waarheid zijn afgedwaald, dat wij zoveel water bij de wijn gedaan hebben, dat wij er zo gemakkelijk over denken, dat is ons goddeloze hart, maar zo heeft God het ons niet geleerd.

De Heere kwam Mozes tegen op de weg naar Egypte om hem te doden, omdat hij zijn zonen niet besneden had en Sepora zeide: Gij zijt mij een bloedbruidegom. Zo hoogt neemt de Heere het op.

Denk erom, de inzettingen en rechten van de God Jacobs, dat zijn geen instellingen van mensen.

Daarom kijkt de Heidelberger ons aan en hij zegt: gij man, gij vrouw, gij zijt ook gedoopt in uw kindse dagen, wat zegt het u nu? Heeft het nog enige betekenis?

Ook als gij Uw kinderen weer ten doop brengt. Het is zo noodzakelijk om met het naakte Woord Gods in aanraking te komen en ik zou haast zeggen om eens doodgedrukt te worden voor de waarachtigheid van Gods Woord en onze onwaarachtigheid. Om eens een keer waarlijk voor God te mogen buigen dat wij alles verzondigd hebben en van het Heilspoor zijn afgegaan. Daar komen wij nog op terug.

Hoe wordt gij daarin vermaand en verzekerd dat de Enige Offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt?

Onze eerste gedachte was: De Heilige Doop en de Offerande van Christus. Heeft dit iets met elkaar te maken? Ja alles!

Dat is juist het verderf van onze vleselijke godsdienst, dat de Doop losgemaakt is van Christus.

Daardoor komt zo velerlei dwaling, velerlei verschil tot openbaring, waar de Heilige Doop is losgemaakt van Christus.

Hij heeft het bevel gegeven van de Heilige Doop. Want Christus en de Heilige Doop zijn niet te scheiden.

De Offerande van Christus is de grondslag van de Heilige Doop naar het Welbehagen Gods, niet ons godddunken. Hoezo?

Daarom dachten wij nog een stap verder terug te gaan dan de Heidelberger dit doet en daarom is u voorgelezen uit het Heilige Evangelie van Mattheüs, het derde hoofdstuk waar in het slot in zonderheid sprake is van de Heilige Doop van de Heere Jezus Christus. Want daar dachten wij het fundament te zien van de Doop en de vermaning en de verzekering, dat de Enige Offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt. Daar alléén. Want wat is er geschied.

Hij is op de aarde gekomen en heeft gewandeld onder zondige mensenkinderen. Hij was Heilig. Hij had geen doopwater van noden. Hij had geen onderdompeling nodig, niets van alles.

Afgescheiden van de zonden en zondaren ging Hij zijn weg. Hij was volmaakt Heilig. Niemand heeft Hem ooit kunnen overtuigen van zonde of van ongerechtigheid. Zijn hart was onbezoeld. Hij neigde het oor om op Gods inspraak te wachten. En nu, denkt u eens in, daar staat Johannes de Dooper te prediken dat de bijl reeds aan de wortel der boom is, alle boom dan die geen vrucht draagt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen. En daar zijn tollenaars en zondaren die daar naar toegegaan zijn naar Gods Voorzienig bestel en onder gebracht onder de prediking van Johannes en daar zijn zij verslagen op het slagveld des Geestes.

Tollenaars en zondaren, afpersers misschien van hun medemens, waar Saduceeën en de Schriftgeleerden een ingewortelde haat tegen hadden, die zijn daar gekomen, ook de krijgsknechten zijn bij Johannes gekomen, zij zijn door de Heilige Geest verslagen in het hart en hij heeft hun gedoopt tot vergeving der zonden. In wezen was die doop niet onderscheiden met de doop die wij kennen. In wezen niet.

Alleen hij doopte in die Christus, Die komen zou. Nu wordt gedoopt in Hem, Die gekomen is en Die verhoogd is in de rechthand des Vaders. En nu hield

de prediking van de dooper in: Voorwaar, voorwaar, tenzij gijlieden niet wederom geboren wordt, gij kunt het koninkrijk Gods niet zien.

En nu was hij dan wel niet bij machte om dat bloed aan hunne harten te sprengen, hij was niet bij machte om hun een goed geweten te geven, maar temidden van hunne ellenden werd hij vervrijmoedigd om zo te dopen in de Jordaan, als een doop, die heenwees, geen verzoening zonder dood. Geen leven zonder sterven. Het is nodig, heeft hij die tollenaar voorgehouden, van de zonden afgewassen te worden in dat Dierbare Bloed.

Zo gingen zij naar de Geest, bij Wie het waarachtige Geloof aanwezig was, maar de Geest gezien als ellendigen en misdadigers naar de Jordaan en zij kwamen boven onder het Woord Gods: Dit waart gij sommigen, maar gij zijt nu gewassen, maar gij zijt nu gereinigd, maar gij zijt nu geheiligd.

Zo heeft hij hen de weg gewezen naar het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt. Waar zijn nu al die zonden gebleven. Naäman de Syriër is ook afgedaald in de Jordaan en zijn melaatsheid is van hem geweken, waar is het toch alles gebleven.

Immers het water, temeer nog het troebele water van de Jordaan, is toch niet bij machte om de zonden af te wassen. Het water van de Jordaan is niet bij machte om een Naäman gezond te doen worden en hem zijn vlees weder te geven als in de dagen zijner jeugd. Dat kan toch niet!

Het is toch onmogelijk dat dit bad van de Jordaan hen zou reinigen en heiligen. Toch kwam Naäman er rein uit, maar voor hij zover was zei hij, dat de rivieren van mijn land toch veel schoner en helderder waren dan deze Jordaan, maar hij kwam er rein uit. Deze dingen hebben een andere beduiding. Daar wil de Heilige Geest ons in onderwijzen in de grond van de Doop.

De Heilige Doop en de Offerande van Christus. Want daar staat Johannes temidden van die weerspannige overtreders, temidden van die weerspannige tegensprekers, wien God te sterk geworden is en die in de smart en pijn van hunne ellenden voor hem staan met neergeslagen ogen en die door hem ondergedompeld worden in de Jordaan.

Je zou zeggen Johannes staat daar, zelf ook een zondaar zijnde, temidden van een grote hoop zondaren, overtreders, overspelers, tollenaars en zondaren en krijgsknechten, die nochtans de pijl des Geestes in hun hart hebben gekregen. God is rechtvaardig. Hij oordeelt een rechtvaardig oordeel, wij zijn verloren. Daar staan zij nu. En opeens nadert hen de Zoon van God, de Zoon des Mensen, de Heilige, Die past daar toch niet aan de Jordaan.

Voor Hem is daar toch geen plaats, Hij hoort in het midden van Gods Heiligen. Wat doet Hij daar?

En Hij komt tot Johannes de Dooper van Galilea om van hem gedoopt te worden. Hij wil gedoopt worden. Is het te begrijpen dat Johannes Hem zeer weigert, als hij door de Geest, Die hem de ogen verlicht, ziet dat Hij het is van wien hij de voorloper, de heraut is, die Hij niet waardig is zijn schoenriem te ontbinden. En Johannes weigert Hem zeer, dat wil zeggen: hij blijft volhouden vol kracht en ernst, in diepe ootmoed des harten, Heere dat kan toch niet, mij is mede van U gedoopt te worden en hoe komt Gij tot mij?

Dat is een wonderlijk tafereel. De tollenaars en zondaren staan er omheen.

Wat zullen zij gedacht hebben? Hoe zal Johannes zelf een zondaar zijnde, daar gestaan hebben als hij blik in Zijn Heilig aangezicht, Zijn oprechte ogen. Hoe komt Gij tot mij? Maar Jezus geeft hem antwoord, Hij ziet hem aan en zegt: Laat nu af (en Zijn woord is met macht) aldus betaamt Ons alle gerechtigheid te vervullen.

Zo laat Johannes af. Dan is het afgelopen. Hij voelt de onweerstaanbare kracht van het Lam Gods en hij kan niet meer weigeren. Maar wat gebeurt hier nu? Daar daalt Hij af in de Jordaan (in tegenstelling tot de tollenaars en de zondaren, die daalden als vagebonden, als voorwerpen van Gods toorn, in de erkenning van hun zonden en misdaden af om in het water gewassen te worden) maar Hij daalt af als de Heilige, de onnozele, de afgescheidene van de zondaren.

Je kon zeggen, wat moet Hij daar doen? Ja Hij gaat als de Heilige in, en beladen en belast met de schuld van een Naäman, van tollenaars en zondaars er uit op te komen, in Zijn Ambtelijke bediening, die een aanvang zal nemen op Zijn dertigste jaar. Bij Hem is het net andersom. Hij gaat er Heilig in. Daar neemt Hij op Zich al de jammer, al de plagen al het gewicht, al de ongerechtigheden. Alles loopt op Hem aan.

Als Ambtsdrager daalt Hij als een Kind Abrahams in het water neer en Hij komt er uit op als Degene op welke al de smaadheden gevallen zijn.

Zo legt Hij de grond. De Heilige Doop en de offerande van Christus.

Hierin schittert Zijn Offer, Zijn Zelfovergave. Hij had het niet nodig. Maar de gerechtigheid moet vervuld worden. Want denk niet dat het water hun gereinigt heeft, zomin als Naäman door het uitwendige water kon gewassen worden, zomin als gij door het uitwendige water gewassen kunt worden, zomin als gij door het uitwendige teken gereinigt kunt worden. Dat is onmogelijk.

Maar er iets anders in verborgen. Hij is in het troebele water van de Jordaan ingegaan, dat troebel geworden is van onze zonden en menigte van overtredingen. Heilig is Hij erin gegaan en Hij is er ook uit opgestaan als een Held om het pad te lopen.

Welk pad? Het pad van het buigen onder de last en het gewicht van die ganse uitverkoren Kerk, die Hij draagt op Zijn schouders. De smaadheden dergenen die u smaden zijn op Hem gevallen. Al die jammer, al die melaatsheden, al die vuile zweren zijn daar gewassen in de Jordaan, die neemt Hij op. Daarom zegt Johannes: Zie het Lam Gods dat de zonden der wereld wegneemt.

Daar legt Hij het fundament van de Doop. Zo lang ik leef hoop ik dit voor te houden. Wie dit sacrament verwerpt, verwerpt Christus Zelf. En of wij het goddeloos doen of in overvrome zin, als Christus niet gedoopt was, als Hij niet was ingegaan, dan zouden wij allen eeuwig stikken in het doopwater en wij zouden allen eeuwig verdoemd worden.

Maar Hij is ingegaan, maar Hij is er ook weer uit opgestaan, daar reeds dragende de kroon van doornen, dragende de geselslagen van onze ongerechtigheden. Daar komt Hij op als de Lijdende en Dragende Knecht.

Daarom zijn wij vervrijmoedigd om de blijdschap, de wonderlijke inhoud van de Heilige Doop u voor te houden, omdat wij in Hem vervrijmoedigd zijn, omdat Hij voorgegaan is, Hij is de eerste geweest, die het ons gepredikt

heeft: Als het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft het alleen, maar als het sterft in de aarde of in het water dan brengt het veel vrucht voort. Hij heeft ons hier geleerd (niet dat Hij het vannooe had) maar omdat Hij de gerechtigheid wilde vervullen.

Geen verzoening zonder lijden en dood en de diepste en allersmadelijkste vernedering.

Daar staat dus die Dierbare Borg en Middellaar. Hij gaat in het water en terwijl Hij de adem inhoud en een ogenblik het benauwende daarvan voelt wat het zeggen wil geen lucht meer te hebben, om te moeten sterven.

Daar onder in het water, daar voelt Hij het gedruis van Gods watergoten die over Hem heen zullen gaan. Daar verweet Hij die enkele druppel water voor het hoofd van kinderen, die aan de dood, ja aan de verdoemenis onderworpen zijn. Hier wordt Hij een ogenblik benauwd aan alle zijden. Daar voelt Hij dat Zijn weg zal zijn van omkomen, een weg van de allerdiepste vernedering.

Maar Hij profeteert nu ook reeds dat Hij eruit op zal staan. Daar spruit de trouw uit de aarde blij omhoog, gerechtigheid ziet neer van 's Hemels boog.

Daar komt Zijn gezegend Hoofd weer opwaarts, en Hij klimt op de oever. Dan staat er geschreven: En terstond klom Hij op uit het water. Dat wil zeggen: Ik kom, o Mijn God met haast, en er is een innerlijke drang en begeerte, om al die zonden, ja de verdoemenis zelf voor dat volk weg te dragen in Mijn lichaam op het hout. Terstond klimt Hij op. Hij is begerig om Gods wil te doen. En dan staat er zo opmerkelijk: En ziet, de Hemelen werden Hem geopend, niet ons. Daar neemt de Goddelijke Vader zulk een genoegen in dat werk, in die lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid in het vervullen van de gerechtigheid van Zijn Zoon, dat Hij als de onschuldige Zichzelf schuldig doet verklaren. Daarvan geeft de Vader getuigenis, en de Hemel wordt geopend en de Geest daalde op Hem neder. En een stem komt van die Hoogwaardige Majesteit:

Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde in Welke Ik al Mijn welbehagen heb. De Doop en de Offerande Christi. Voelt u nu het verband? Deze is Mijn dierbare geliefde schootzoon.

Hoewel Hij daar nu staat met het water dat Hem langs het lichaam loopt, als een toonbeeld van de dragende Knecht des Heeren, Hij is toch mijn Kind, mijn Geliefde. Zo heb Ik een welbehagen in Hem. Dat ben Ik met Hem overeengekomen in de stilte der Eeuwigheid, dat Hij van Eeuwigheid Borg zou worden voor dat geslacht. Hier houd in zekere zin (versta mij goed) Zijn Borgschap op.

Nu wordt Hij aangesproken als Plaatsbekleder. Iemand kan lang borg zijn, maar dan is hij in de dadelijkheid nog geen plaatsbekleder. Dat de rechter nog niet bij hem gekomen is. Betaal. Maar hier vangt het tijdsgewricht aan waarvan Hij zeide: Hoe worde ik geperst, todat het alles zal zijn volbracht.

Plaatsbekleder. Nu heeft de Vader zulk een welbehagen in deze Plaatsbekledende Zoon. Hij blijft eeuwig Zijn geliefde Zoon. En er is een grote blijdschap in het hart des Vaders dat nu de tijd aanbreekt dat Hij in het openbaar als Ambtsdrager van God is verordineerd, door nu in te dalen in de Jordaan en openbaar zou betonen te zijn het Lam Gods, de Priester en het Offer, het Altaar en de Gave, alles is Hij.

Daar heeft u de grondslag van de Heilige Doop.

Niet dat de Heere zo'n behagen heeft in ons mensen. Ook niet dat onze kinderen anders zijn en gij anders waart. Maar omdat er één Zoon en één Kind geweest is waar de Vader al Zijn welgevallen in heeft.

Nu heeft Hij wateren verworven. Water. Niet slechts water. Er staat niet slechts, of máár een uitwendig, dat maken wij er van dat het máár is.

Hij heeft niet het uitwendige water, maar Hij heeft Zijn bloed gestort voor de voorhoofden van verdoemde kinderen in zichzelf.

Voelt gij niet dat dit het verband is? De grondslag van de Heilige Doop en de offerande van Christus. Als dat niet zo was dan hadden wij onze kinderen net zo goed in de armen van de moloah kunnen leggen. Maar dat er nu zo'n uitnemende grond is, dat de Gemeente Gods van het begin tot het einde der dagen toe, deze tekenen mag behouden als God het behaagt, deze tekenen als een prediking van de offerande van Christus.

Waar moest u toch anders naar toe mensen? Versta het goed, die veronderstelde wedergeboorte is zo zwaar wat die mensen in het leven hebben geroepen. Het kan niet, het is onmogelijk. Want het komt uit in de praktijk van het leven van hoedanige geest gij zijt. Een arme zondaar zal zich daar eeuwig aan vertillen, heel die godsdienst van de veronderstelde wedergeboorte. Want het kan immers niet. Wij zijn zo niet. Wij hoeven niet bewust te worden wat wij hebben, maar wat wij missen. Dat is toch de werkelijkheid. Als u het met een veronderstelling zou moeten doen, dan zou ik geen moed hebben om te dopen, want die veronderstellingen komen alle bedrogen uit.

Maar nu vindt de doop haar grondslag in het Welbehagen Gods en de Enige Offerande van Christus.

Hoe dan de satan woedt, dan gaat het door, water brood en wijn, nu gaat het door, al staat gij er bij met knikkende knieën. Ook al is het binnen uw hart: En hij gewon zonen en dochteren naar zijn beeld en naar zijn gelijkenis. Het gaat door, dit sacrament Gods. Alleen vanwege de offerande van Christus, want dit kan alleen de grond zijn. Hem zijn de Hemelen geopend en op Hem is de Geest nedergedaald zonder mate. Dat is toch een profetie.

Dat dan de klachten van Zijn Kerk, door de Geest gewerkt (och, dat Gij de hemelen scheurdet) verhoord worden en verhoord zijn en tot de laatste dag verhoord zullen zijn, omdat Hij getuigenis heeft gegeven: Drupt gij Hemelen van boven.

Kunt u zich een betere grond van de Heilige Doop voorstellen? Moeten wij met onze domme gedachten er nog wat anders van maken lieve broeders en zusters van nature, dat onze kinderen allemaal lievelingen zijn? Moeten wij ons wijs laten maken dat de kindertjes zo rein en zulke lieve hartjes hebben? Neen, dat niet.

Maar wij behoorden te luisteren dat er Eén Kind geweest is, die eeuwig Kind gebleven is, en om zulke boze kinderen arm geworden is en in hun plaats ingetreden is.

Kinderen hadden geen recht meer op dat water, ook niet op de gunst en gemeenschap Gods. Er kon nooit één kind meer zalig worden. En in plaats van water op hun voorhoofden, hebben zich de donderslagen van Gods toorn waardig gemaakt.

Maar nu heeft Hij Gods toorn op Zich doen aankomen en Hij is ingedaald, opdat Hij door dat water dat Heilrijk Evangelie zou laten prediken: En de

Zaligheid is in geen Andere, want er is onder Hemel geen andere Naam gegeven door welke wij moeten zalig worden.

Zo is nu de grond van de Doop verankerd in de offerande van Christus, die verankerd ligt in de Doop van Hem. Want zij hadden alle ongeredde zielen gebleven, al die tollenaars, krijgsknechten en zondaren, als Hij niet gekomen was en op Hem al hun ongerechtigheden heeft doen aankomen.

Hoe wordt gij nu vermaand en verzekerd dat de enige offerande van Christus aan het kruis geschied, u ten goede komt?

Nu volgen wij even de Heidelberger. Alzo dat Christus dit uitwendig waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft, dat ik zo zeker met Zijn Bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel en van al mijn zonden gewassen ben, als ik uitwendig met het water, welk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen gewassen ben.

In de tweede plaats de Heilige Doop als de Goddelijke vermaning. Wat betekent hier het woord vermaning? Dit: Hoe wordt gij nu onderwezen?

Ouders, gij, en ik zelf ook hebben ook kinderen, want hier zitten vele vaders en moeders, dat de heilige Geest ons nu eens bepaalde bij de Heilige Doop. Let wel: Hoe wordt gij nu onderwezen als daar u kind gedoopt wordt in het uitwendige waterbad. Maar wij nemen het nu even in de zin dat gij, als vader en moeder uw kind de Heilige Doop doet bedienen.

Nu dan, daar zit gij met uw kind voor de Heere en Zijn Gemeente. Wie zijt gij, dat gij daar zit?

Gij zijt van geboorte uit het land der Emoriten en der Hetiten. Gij zijt van nature vader en moeder van een kind des toorns gelijke alle anderen. Ook het kind dat gij op u armen neemt. En het woord van het Formulier verkondigt het ons, dat wij, en onze kinderen, aan de dood, ja aan de verdoemenis onderworpen zijn. Dat is vreselijk!

Ja, dat is een onderwijzing, die in de eerste plaats niet komt zeggen wat wij hebben, maar wat wij missen. Dat wij Gods gunst en gemeenschap derven. Dat wij ontbloot van Gods Beeld geboren zijn. Daar staan ze, wij en onze kinderen. God op het hoogst misdaan. Waar moet je nu beginnen?

Ja, enerzijds zou daar op te antwoorden zijn naar de eeuwige duisternis, waar weinig is en knersing der tanden.

Maar God die rijk is in barmhartigheid heeft uw weg also gericht dat gij mocht komen onder Zijn Woord in het midden van Zijn Gemeente. Daar staat gij dan.

Nu gaat de Heere door een teken onderwijzen hen die dwalen, vermanen, aanschouwelijk maken.

Want gij zijt mogelijk bij u zelve boven vermogen uitgegroeid. Gij zijt misschien wel op een trap of stand die u niet past. In ieder geval, in welke stand gij u ook bevindt. Er gaat onderwijs uit van de Heilige Doop.

Wat predikt de Doop, vader en moeder? Kijk dit eens in uw hart na, of gij dat uit gewoonte of bijgelovigheid gedaan hebt.

De Doop predikt u, als gij dat water ziet op dat kind, dat het afgelopen is met ons. Dat wij naar het rechtvaardig oordeel Gods eeuwig moeten omkomen. Als je in het water zit, dan heb je geen lucht meer, even je mond stijf op elkaar houden, maar het kan niet, je stikt.

Nu gaat God onderwijzen door dit uitwendige waterbad.

Vader en moeder, bedenk eens in welke grote nood en dood gij en uw kinderen gekomen zijn. Denk hier eens een ogenblik in wat het zeggen wil, een kind onder water, het sterft en gaat tot ontbinding over.

Nu predikt Christus: zo zwart, zo vuil, zo melaats zijn wij nu dat wij moeten stikken in het water. Dit is nu onze plaats om eeuwig om te komen.

De Doop, zij predikt de dood. Indien gij dan met Christus dood gedoopt zijt, dat is wonderbaar groot. De Doop predikt zulk een afsnijding van onszelve en van alle schepselen, dat het eeuwig onzerzijds verloren is. Maar de Doop predikt nog meer. De Doop predikt aan de verslagen harten der kleinmoedigen (want denk er om, neem het geloof weg en gij houdt niets meer over) het kind wordt niet onder water gehouden, maar slechts één ogenblik en wordt weer opgevoerd, het predikt ons in de besprenging, dat enkele druppels water op het hoofd worden gesprengd.

Wat predikt dat? God baande door de woeste baren, en brede stromen dat volk een pad. Daardoorheen. Door die muren aan weerszijden heeft Hij een pad gebaad. Want de Ark Gods was bij hen in het midden van de Jordaan. En de Ark Gods was geestelijk reeds in de Rode Zee, waar Faraó en zijn heir verdronk.

Onbeschrijfelijk groot. God baant. Hij baande dat door de stoute wateren. Maar ook de wateren van Gods gerechtigheid hebben hen bedolven.

De Doop predikt: Daar is één weg. Want Hij is opgestaan uit de Jordaan. Terstond.

Nu is er sprake van de Doop in het onderwijs.

Bedwing uwe stem van geweent en uw ogen van tranen, want er is verwachting voor uwe kinderen. Niet bij de kinderen, ook niet bij de ouders, maar daar is verwachting van de Ark Gods des Verbonds, die een pad heeft gebaad door de woeste baren.

Er is een weg gebaad ter ontkoming. God predikt dat het water niet alleen verstikt en toesluit, dat Hij alleen onder het rechtvaardig oordeel nedergedaald is, maar dat ook dat zelfde water in zijn reinigende kracht, symbool, en een teken van Zijn Dierbaar Bloed is. Dat zelfde water reinigt en ontdoet. Wel de doodsteek geeft, wel sterven naar de geest in God. Dat predikt de Heilige Doop. Dan is het altijd voor jong en oud zo'n kostelijke onderwijzing en vermaning in het midden van de gemeente.

Dan wil de Heilige Geest ons bij vernieuwing bij bepalen, hoe vreselijk erg het met ons is, en dat wij onze kinderen nergens beter kunnen brengen dan voor het aangezicht van de levende God, om Hem te willen vragen of Hij ook dit kind met Zijn Bloed wil wassen van zijn of haar zonden. Geen andere weg.

Kunnen zij niet beter opgedragen worden aan zulk een Christus Die weet wat het is, Die Zelf ingegaan is in het water van de Jordaan. Die Zelf ingegaan is in het water des doods, op Hij ten dode gedoemden op zou nemen in Zijn armen en hun verzadigen en voeden met het broods hun bescheiden deels. Met Zijn eeuwig Evangelie. Onderwijs! Als gij zo uw kind daar mocht zien, of teruggeleid zijn in uw eigen Doop. Daar hopen wij zo de Heere wil later bij de behandeling van de kinderdoop op terugkomen. Maar de Doop als sacrament in zijn geheel gezien: onderwijzen hen die dwalen. Dan is het vleselijk feest of vorm of een prachtige jurk of al zulke menselijke dingen meer. Maar er is enerzijds een gedachte. Het is alles verloren, maar anderzijds: Hoop op God, want ik zal Hem nog loven.

Hij heeft gezegd, in de plaats der vaders zullen zijn de zonen erfgoed. Het is alles uit Die Enige Erfgenaam Christus. Het is alles uit die Enige Borg en Middelaar, Die ingegaan is in de wateren. Uit Hem komt de erfenis. Hij heeft gezegd: Ik zal mijn waarheid nimmer krenken, maar tot in het late nageslacht aan mijn Verbond gedenken.

Wat hebben wij dan te zeggen? Rest ons dan niet beter om maar neer te zinken voor die onderwijzing des Geestes en te betuigen. Wij wél, Heere, wij hebben alles, de Doop en het Avondmaal, de belijdenis, en al ons doen en drijven, allemaal ten kwade gedacht. Maar Gij hebt ten goede gedacht. Gij hebt gedacht aan Uw genade, Uw trouw aan Israel nooit gekrenkt.

Grote en dierbare beloften komen dan in de Doop naar voren. Welk een prediking van het Dierbare Lam Gods. Hoe zal het alles als God mij er gelegenheid en kracht voor geeft, ja al was het tot aan het einde van uw leven nog voorhouden dat de Drieënige God u onderwijst en vermaant door de Heilige Doop. Wat dan?

Gij moet niet denken dat het zo maar is. Ik weet het wel, miljoenen zeeën van water zijn niet bij machte om de zonden af te wassen. Maar Zijn Bloed reinigt van alle zonden. Maar teken en betekende zaak het is allemaal in Gods handen, en omdat het in Zijn handen is, kunnen wij niet loslaten, nooit loslaten.

Dan nog roepen wij dat afdwalende kind, de afdwalende zoon of dochter toe: God roeit hen uit die afhoereren, en Hem de trotse nek toekeren, en wie ver van u de weelde zoekt, vergaat eerlang en wordt vervloekt. Nee niet zoals men in de geperfectioneerde verbondsbeschouwing de kinderen wijsmaakt: Nu hebben jullie een kinderrecht en nu vraagt God van jullie een kinderhart en dan is het goed. Zo niet. Dat is mislijdend.

Daar groeit een geslacht op van mensen, allemaal bezitters, bezittende mensen.

Het is voor verloren mensen, voor in zichzelf verdoemde mensen dat is het onderscheid. Dat maken wij elkander niet wijs, maar dit hopen wij elkaar te prediken, dat het hard is om tegen zulke vrije genade van de Heere te verzenen te verheffen en daartegen op te staan. Niet dat jullie zo braaf zijn.

Sommige ouders hebben wel eens tegen mij gezegd, als ik kwam om het een en ander te praten (catechisatie of zo), ja U denkt veel te veel van onze kinderen. Ik denk niets van uw kinderen. Weet je wat ik denk? Laat ik het eens zo zeggen, dan begrijpen wij elkaar goed, dat wij allen kinderen hebben, die grote smeerlappen zijn. Grote zondaren naar ons beeld en onze gelijkenis. Maar God heeft gezegd: Jacob zal alleen wonen en geen van de volkeren met hem. God heeft ze apart gezet en dat houden wij elkander voor. Ik weet het wel, als het aan jullie jongelui ligt, dan gaan wij straks met het teken des Doops en Verbonds aan ons voorhoofd eeuwig verloren.

Daar heb ik heus geen verwachting van. Maar de grond, is de offerande van Christus en omdat dit zo'n grond is en als men daar een oog op krijgt, dan kunnen die goddeloze jongens en meisjes zalig worden, bij God vandaan.

Daar kan het, daar waar het bij ons alles afgesneden is, en wij moeten zeggen: Daar is geen verwachting. Daar kwam het bij God vandaan. Dan heb je een wonderlijke vader en moeder?

En denk je soms dat die jongens van u beter zijn, nu dat weten zij wel, maar ik heb ze ook verloren, in die zin verloren, ik heb geleerd uit het onderwijs van

de Doop dat het nooit meer kan, maar dat zo lang als God mij de kracht geeft ze voor zal houden dat de Enige Offerande van Christus alleen redt van de dood.

En dan komt er ruimte. Een wonderlijke ruimte, die in het hart van een godsdienstig mens niet op kan komen en waar zij ook geen oog voor hebben. Terwijl zij enerzijds met een traan in het oog naar de stakkers van kinderen kijken, een traan en een doodsteek in het gebeente, waar moet het alles heen in deze duistere tijd, en anderzijds een weinig moed, want dan kijkt hij omhoog naar God, Die machtig is om uit stenen Abraham's kinderen te verwekken.

Heere, U weet het toch, neemt U ze voor Uw rekening, bekeert U ze, zoals U in de Doop ons onderwezen hebt dat het Uw werk is. Ja, dan is het wonderbaar groot, dan komt er een weg door de woeste baren, zelfs door de stromen van ongerechtigheid en weerspannige overtreders.

Daar zijn er wat teruggekomen, teruggeroepen vanwege de Enige Offerande van Christus, die hier doorgegaan waren en waar geen verwachting meer voor was naar het zichtbare, maar die God bij vernieuwing heeft opgezocht en in de betekende zaak om de Offerande van Christus in de Heilige Doop verzegeld en betekend om die aan hunne harten toe te passen.

Zo is het een onderwijzing voor hen die dwalen. En het is ook een versterking van het geloof om moede en matte reizigers, die het hoofd laten hangen, die een leven achter de rug hebben en zeggen: Ach, als ik op alles zie, op mijn kinderen en zie hoe ze zijn en de uitgangen van hun hart zijn, het is alles even hopeloos.

Als ik daarna kijk, dan zeg je waar is nu eigenlijk je leven? Is het nu in de wereld en al het zichtbare? Zouden ze nooit eens naar God vragen? Zouden zij nooit eens bedroefd zijn naar de Levende God? Dat je je hoofd laat hangen.

Dan is dit een versterking van het geloof, een vermaning en een verzekering om een moede wandelaar, een moede vader en moeder, het hoofd te doen oprichten. Hoop op die jongen of meisje? Nee, hoop op God. Hoop alleenlijk op God. Hier op aarde kun je ze wel doodslaan, maar je kunt het leven niet geven. Je kunt ze niet bekeren.

Nu dan, zo verzekert en versterkt de Heilige Geest het geloof van Zijn ellendigen, die moede en mat geworden zijn en Hij roept het hun toe om vele kinderen tot de Heerlijkheid te brengen. Zal dan het hart niet versmelten en opnieuw met nieuwe moed van boven de weg te vervolgen? Al zeggen ze dat het alles slecht zal aflopen, wij kunnen ook niets van de vruchten zien, wij dragen vruchten, die ons beeld vertonen.

Maar God is machtig om Zijn Vrucht erin te brengen. Houdt moed, predikt Hij nu. Houdt aan, grijpt moed, want het kon wel eens wezen, vader en moeder, dat gij straks zoudt zeggen: Ziehier ik, en de kinderen die Gij mij genadelijk gegeven hebt.

Ja, je hoort wel eens zeggen in een gebedje: Als er één, één van de tien of meer bekeert zullen worden..... Maar die versterkt worden door het geloof door het sacrament, die kan er geen één over hebben voor de duivel en de wereld.

Die zeggen: Heere, wil ze allemaal bekeren en dat gezegende Bloed in hunne harten toepassen.

Zo is er een versterking voor de amechtige en dorstige wandelaren op de weg. Zo gaat hij met heerlijke blijdschap zien op dat kleine wicht dat gedoopt wordt en de ceremonie van de Heilige Doop. En zijn hart mag misschien een ogenblik medegetuigen en meezingen: Elk, die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil dien weldaad deelgenoot.

God zal ze groter maken en U zowel het kroost dat U bemint, dat nevens U zich aan Gods Wet verbind, in dubbele mate smaken.

Amen

Dit is de eerste van de vijf preken over de Heilige Doop.